

Juridisk rådgivning

21.12.2020

Världen befinner sig just nu i en situation som vi svårligen kunde förutse för några månader sedan. Det råder, i skrivande stund, undantagstillstånd i en stor del av världens länder och gemene mans vardag är sig inte lik.

Se över din juridiska status i dag!

I tider som dessa får våra jurister en del frågor om vilka möjligheter man har att förbereda sig för att underlätta i svåra situationer. I den här artikeln berättar vi om tre olika dokument som kan upprättas för att underlätta i situationer då livet är lite mer utmanande än vanligt.

Intressebevakningsfullmakt

Så länge du är frisk och mår bra bestämmer du själv över din egendom och fattar alla ekonomiska beslut för egen del. Skulle du däremot bli så pass sjuk att du inte längre har förmåga att ta dessa beslut kommer en intressebevakare att utses för dig genom domstolsbeslut. Genom att upprätta en intressebevakningsfullmakt kan du själv på förhand besluta vem som ska vara din intressebevakare och vilka möjligheter denna person ska ha. Varje fullmakt skraddarsys helt enligt din vilja. Fullmakten är ett levande dokument som när som helst kan ändras av dig.

”Så länge du är frisk och mår bra bestämmer du själv över din egendom.”

Utan fullmakt kan intressebevakaren behöva söka tillstånd via myndigheter för att utföra vissa åtgärder – något som tar tid och kostar pengar. Med en fullmakt har du på förhand bestämt vilka möjligheter den befullmäktigade ska ha, och då krävs inga tillstånd för ärenden specificerade i fullmakten. Förutom att sköta din vardagliga ekonomi kan det bland annat handla om att sälja och köpa egendom, ingå avtal för din räkning eller att ge gåvor eller förskott på arv åt dina barn. Fullmakten är verkningslös så länge du själv har förmåga att agera i dina egna intressen och inkräktar således inte på din egen, fria vilja. För att fullmakten ska träda i kraft krävs ett läkarintyg som bestyrker att personen i fråga inte längre kan tillvarata sina intressen. Den möjliggör dock för dina anhöriga att kunna agera i enlighet med din vilja då du inte längre kan uttrycka den.

Testamente

En av livets svåraste stunder är då vi förlorar någon som vi tycker om. Livet blir annorlunda och det är samtidigt många beslut som ska fattas i samband med en anhörigs bortgång. Genom att upprätta ett testamente kan du styra hur dina tillgångar ska fördelas den dag du avlider och därmed underlätta för dina anhöriga. I Finland ärver gifta makar med barn och sambor inte varandra. För att trygga din livskamrat kan det därför vara viktigt att upprätta ett testamente så att hen också efter din bortgång kan ha ett så bra liv som möjligt.

Genom ett testamente kan du även välja att ge arv till annan än den som står i direkt arvsled till dig, till exempel till dina barnbarn. Genom att aktivt välja vilka som ska ärva dig kan du trygga dina anhörigas möjligheter i sitt fortsatta liv, samtidigt som vi hjälper dig att se över på vilket sätt dina val påverkar arvsskatten.

Aktieägaravtal

Driver du ett aktiebolag tillsammans med någon eller några andra personer? Då kan det vara bra att upprätta ett aktieägaravtal där ni tillsammans bestämmer hur ni ska agera i situationer som är utöver det vanliga, för att undvika framtida konflikter. I ett aktieägaravtal kan ni till exempel bestämma hur ni gör ifall en part önskar sälja sina aktier eller ifall en part inte längre kan eller vill arbeta i företaget. Ni kan också komma överens om vilka andra dokument som ska upprättas för att undvika att företaget i framtiden ägs av den ena partens tidigare livskamrat, exempelvis på grund av en skilsmässa. Ett aktieägaravtal kan i svåra situationer möjliggöra en fortsatt drift av företaget och på så sätt hindra att företagets värde minskar.

Från vänster: **Frida Isaksson, Bodil Wiklund, Jessica Eriksson, Linda Franklin** och **Michaela Karlsson**.

Text **Ålandsbanken Abp** Foto **Therese Andersson**